

Til fungerende ordfører Eikeland.

Vi ber om at denne behandles under førstkommende kommunestyremøte.

Den offentlige debatten om KI har blitt mer og mer aktuell den siste tiden. NRKs «Debatten» tok for kort siden opp temaet, og AABs intervju med Rune Borge Kallberg har åpnet for en breiere offentlig debatt om bruk av KI også her i vår kommune.

Ønsket vårt ved å ta opp denne saken som interpellasjon er å sette søkelys på et tema som ikke bare er underfokusert her i Risør, men også i store deler av Kommune-Norge. De færreste kommuner har egne retningslinjer knyttet til bruk av KI, til tross for at KS anbefaler det. Risør har noen slike retningslinjer inn under tjenestene vi kjøper fra Agder IKT-samarbeidet. Vi har også enkelte retningslinjer for bruk i skolen, inkludert et nytt forbud mot bruk av KI-briller i skoler og barnehager. Vi ønsker imidlertid en større lokal oppmerksomhet rundt bruken av KI her i Risør kommune.

Etter å ha skrevet interpellasjonen, ba vi KI om å skrive en interpellasjon til ordfører om egne retningslinjer om benyttelse KI i Risør kommune, og deretter om at ordfører kunne gi et svar. Som en kuriositet sender vi det over som egen e-post, kun til orientering.

For å sette oss inn i kommunenes arbeid med innføring av KI har vi selv brukt KI for å hente ut originaltekst om temaet fra offentlige kilder, snakket med IT-ansvarlig i Risør og Kragerø, samt lest aviser og flere andre kommuners hjemmesider.

INTERPELLASJON OM RETNINGSLINJER FOR KI OG GENERATIV KI

Til varaordfører Dag Eikeland
Fra Knut Henning Thygesen og Andrew Windtwood.

KOMMUNALE RETNINGSLINJER OM BRUK AV KI I KOMMUNEN. – KOMMUNEDIREKTØRENS ANSVAR OG POLITISK FORANKRING.

KI og generativ KI tas i bruk innen ulike sektorer. Denne teknologien innføres nå i raskt tempo i alle tenkelige sektorer, også i kommunene, og også i Risør kommune. Denne nyeste teknologiske revolusjonen er i en startfase, og både utfordrer, skremmer og gir muligheter. Teknologien og verktøyene er sammensatte, og konsekvensene av bruken er i beste fall uoversiktlige. Det er en teknologi som kan fremmedgjøre og skape uønskede skiller, samtidig som den kan utløse uante muligheter innen forskning.

KI innvirker på arbeidsforholdene til mange av de ansatte i kommune, og innføring av teknologien vil måtte skje i samhandling med deres representanter.

En innføring kan kreve egne stillinger, har potensial til å redusere andre stillinger, koster penger på den ene siden, kan gi innsparinger på den andre siden.

Bruk av KI i saksforarbeid og utredningsarbeid vil også kunne påvirke den politiske prosessen frem mot politiske vedtak, og hvordan argumenter vektlegges i den politiske debatten. Dette uten at vi har en god nok forståelse for mekanismene som ligger bak slike vurderinger og vektinger.

Mange stillinger i kommunen kan benytte KI i samarbeidet med aktører utenfor kommunen, med de potensielle sikkerhetsrisikoene dette kan medføre.

Risør kommune er med i det interkommunale IKT Agder som har en veileder/retningslinjer som Risør forholder seg til. Det er klokt at retningslinjene og den raske utviklingen av bruk av KI og Generativ KI gjøres i tett samarbeid med nettverket innen IKT Agder og at erfaringer formidles med andre kommuner. Samtidig er det viktig at ikke alle våre retningslinjer legges av en aktør som selv selger oss de KI-produktene og tjenestene vi benytter allerede.

Risør har allerede en egen enkel veileder for bruk i skolen.

Vi mener det er viktig at vi som folkevalgte og med overordnet ansvar for kommunen, tar del i og er med å legge premisser for innføring av en slik ny og omfattende teknologi. Kommunedirektøren sitter med det daglige, faglige ansvaret, men også med ansvaret for informasjon og å forankre overordnede retningslinjer i kommunen sammen med ordfører.

Vi stiller derfor følgende spørsmål:

- Hvordan samhandler Risør kommune med IKT Agder for å videreutvikle retningslinjer for bruk av KI, samt evaluering av virkninger av benyttelse av KI i administrasjonen, inkludert problematiske eller skadelige virkninger?
- Mener ordføreren at Risør kommune har behov for egne, oppdaterte retningslinjer og veileder for benyttelse av KI, som gjelder for alle kommunens medarbeidere, forankret politisk i kommunestyret?
- I såfall, vil ordføreren be KD forberede en sak knyttet til dette og fremme det som sak til politisk behandling i kommunestyret?

Vi legger til grunn at KD på faglig grunnlag selv avgjør hva som er viktig i et saksforarbeid og en innstilling i en slik sak. Videre legger vi til grunn at KD selv tar initiativ til å innlede samarbeid om utformingen av et slik sak i den grad og omfang KD selv anser det som hensiktsmessig, samt merker seg KS' egne anbefalinger knyttet til problemstillingen.

Svar fra ordfører

Kunstig intelligens er et viktig og aktuelt tema som gir kommunen nye muligheter, men samtidig stiller krav til informasjonssikkerhet, personvern, kvalitet, åpenhet og ansvarlig bruk.

1. Samhandling med IKT Agder

Risør kommune er representert i både IKT Agders faggruppe for Informasjonssikkerhet og personvern og IKT Agders delingsarena for KI. Begge disse gruppene behandler forhold rundt bruk av KI i samarbeidet. I tillegg så behandles initiativ og ideer om KI i samstyringsutvalgene. Ansvarlig bruk av KI er en grunnleggende del av dette samarbeidet

2. Behovet for egne og oppdaterte retningslinjer

IKT Agder har utarbeidet både retningslinjer og en mer omfattende veileder for bruk av kunstig intelligens. Det vurderes som hensiktsmessig at Risør kommune bygger videre på dette felles arbeidet, framfor å utvikle et eget regelverk fra grunnen av.

Kommunedirektøren må vurdere behovet for lokale tilpasninger og eventuelle supplerende retningslinjer. Det videre arbeidet med å ferdigstille, oppdatere og gjøre styrende dokumenter kjent i organisasjonen følges opp av kommunedirektøren. Administrasjonen er allerede i gang med dette arbeidet.

3. Politisk behandling

Bruk av KI i kommunens administrasjon, herunder interne retningslinjer, opplæring og valg av arbeidsverktøy, ligger innenfor kommunedirektørens ansvarsområde. Jeg mener derfor at det ikke er behov for å be kommunedirektøren fremme en egen politisk sak nå. Dersom utviklingen senere reiser spørsmål av overordnet eller prinsipiell politisk betydning, kan disse legges fram for kommunestyret.

Informasjon om bruk av KI i Risørskolen

Risørskolen følger de råd og direktiver som til enhver tid kommer fra Udir, det ventes nye direktiver i løpet av kort tid (varslet at dette skulle ha kommet medio oktober).

«For å støtte opp om målet om at Risør skal være et trygt, inkluderende og utviklende samfunn for alle barn og unge (Risør kommunes Oppvekstplan), har vi utarbeidet overordnet strategi og felles retningslinjer for bruk av KI i skolen.» (fra hjemmesiden)

I våre retningslinjer ligger det at generativ KI i all hovedsak ikke skal benyttes på 1.-7. klasse og at på 8.-10. trinn kan generativ KI brukes gradvis og forsiktig, gitt at lærerne først har tilegnet seg tilstrekkelig kompetanse før elevene får opplæring og tilgang.

I Risør har vi fulgt kompetanseheving for KI i skolen, som er gitt via Udir og Statsforvalter til Østre Agder-samarbeidet og Uia. Vi har for skoleåret 25/26 fulgt kompetansehevingsprogrammet for skoleledere og skoleeiere (ledersporet), og er nå i gang med kompetanseheving for lærere (Lærersporet), også i samarbeid med UiA.

Vi ser at KI gir oss nye muligheter som vi må benytte oss av, særlig tenker vi på tilpasset opplæring og varierte undervisningsmuligheter. Men vi ser også at det gir oss noen utfordringer som vi må løse, her tenker vi særlig på dette med vurdering knyttet til elevarbeid- vi må jobbe på andre måter.

Dag Eikeland

Fungerende ordfører